

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУРИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Олександр Васильович БАЛДУХА,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Сучасний розвиток підприємницької діяльності вимагає створення сприятливих умов для її функціонування та розвитку, що безпосередньо пов'язано з доступністю й ефективністю надання адміністративних послуг. Однією з ключових умов створення таких умов є спрощення процедур, які регулюють надання цих послуг для суб'єктів підприємницької діяльності. Ефективне адміністрування та забезпечення доступу до адміністративних послуг є одним із головних пріоритетів державної політики, спрямованої на підтримку підприємництва. Водночас існує низка проблем, пов'язаних із бюрократичною складністю процесів, надмірною регламентацією та тривалістю процедур, що перешкоджають оперативному отриманню адміністративних послуг.

Адміністративно-правові механізми спрощення процедури надання адміністративних послуг для суб'єктів господарської діяльності відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування державного управління та сприянні розвитку підприємницького середовища. Однією з ключових тенденцій у сучасній адміністративно-правовій політиці є прагнення до максимальної прозорості та оперативності в процесі надання державних послуг. Це досягається шляхом впровадження цифрових технологій, вдосконалення законодавчої бази, а також реформування процедур, що сприяють зменшенню бюрократичного навантаження на суб'єктів господарювання. Одним із центральних інструментів спрощення адміністративних процедур є електронне урядування, яке забезпечує можливість взаємодії з органами влади через інтернет-ресурси та спеціалізовані платформи. Впровадження електронних сервісів дозволяє значно зменшити кількість часу, необхідного для оформлення документів, та підвищує доступність послуг. Завдяки електронному документообігу підприємці можуть отримувати необхідні дозволи, ліцензії чи сертифікати без особистого звернення до органів влади. Окрім того, цифровізація процесів знижує ризики корупційних дій, оскільки мінімізується контакт між підприємцями та чиновниками. Електронні системи дозволяють також забезпечувати прозорість процедур, оскільки громадяни мають можливість відстежувати статус своїх заявок у режимі реального часу. Другим важливим механізмом є оптимізація законодавчого регулювання. Оновлення нормативно-правових актів, що стосуються надання адміністративних послуг, спрямоване на зменшення кількості документів та вимог, які необхідно подати для отримання певної послуги. Зменшення адміністративних бар'єрів дозволяє не тільки скоротити час на оформлення дозвільних документів, але й знижує фінансові витрати суб'єктів підприємництва. Це особливо важливо для малого та середнього бізнесу, який може бути обтяжений високими витратами на виконання адміністративних процедур. Важливим елементом тут є адаптація національного законодавства до міжнародних стандартів, що дозволяє знизити регуляторні ризики для підприємців та забезпечити гармонізацію з євро-

пейськими практиками. Іншим дієвим заходом є дерегуляція, яка передбачає скасування або значне скорочення надмірних вимог до суб'єктів господарювання. Це може включати спрощення процесу отримання ліцензій, дозволів, акредитацій та інших документів, необхідних для здійснення підприємницької діяльності. Водночас дерегуляція не повинна призводити до зниження контролю за дотриманням норм безпеки чи якості надання послуг. Тому важливо знаходити баланс між спрощенням процедур та забезпеченням належного контролю за їх виконанням.

Крім того, спрощення процедур можливе через централізацію надання адміністративних послуг у єдиних центрах. Створення таких центрів дозволяє підприємцям отримувати всі необхідні послуги в одному місці, що значно полегшує взаємодію з державними органами. Це забезпечує не тільки зручність для користувачів, але й підвищує ефективність роботи адміністративного апарату за рахунок скорочення дублювання функцій і спрощення управлінських процесів. Централізація також сприяє більш оперативному вирішенню питань і покращенню якості надання послуг.

На нашу думку, впровадження адміністративно-правових механізмів, спрямованих на спрощення процедур надання адміністративних послуг для суб'єктів підприємницької діяльності, є ключовим напрямом розвитку державного управління. Це дозволяє не лише полегшити життя підприємцям, але й сприяє підвищенню економічної активності, покращенню інвестиційного клімату та підвищенню довіри до державних інституцій.

Проблеми реалізації адміністративно-правових механізмів спрощення надання адміністративних послуг для суб'єктів господарської діяльності є багатогранними та потребують системного аналізу. Однією з ключових проблем є недосконалість нормативно-правової бази, що регулює процес надання адміністративних послуг. Часті зміни законодавства призводять до правової невизначеності, через що суб'єкти підприємницької діяльності змушені витрачати більше часу на ознайомлення з новими правилами, що ускладнює виконання ними своїх обов'язків. Непередбачуваність законодавчих змін також збільшує регуляторні ризики, що негативно впливає на діяльність підприємців, особливо малого та середнього бізнесу. Ще однією суттєвою проблемою є недостатня інтеграція інформаційних систем державних органів. Хоча значна частина адміністративних послуг сьогодні надається через електронні платформи, відсутність належної взаємодії між різними відомствами призводить до дублювання процедур та необхідності повторної подачі одних і тих самих документів у різні інстанції. Це підвищує адміністративне навантаження на підприємців та спричиняє затримки у наданні послуг. Вирішення цієї проблеми потребує уніфікації державних реєстрів і забезпечення їхньої сумісності, що дозволить ефективніше використовувати вже подану інформацію та мінімізувати участь заявників у процесі її обробки. Іншою перешкодою для ефективної реалізації механізмів спрощення є недосконалість технічної інфраструктури в деяких регіонах країни. Недостатній розвиток цифрових технологій на місцях ускладнює доступ підприємців до електронних послуг, особливо в сільській місцевості. Крім того, багато підприємців не мають достатніх знань або технічних можливостей для використання електронних сервісів, що створює додаткові бар'єри для спрощеного доступу до адміністративних послуг. Ця проблема потребує не тільки інвестицій у розвиток інфраструктури, але й навчання кадрів та підприємців щодо використання

цифрових платформ. Одним із важливих аспектів вдосконалення механізмів спрощення є необхідність підвищення прозорості та доступності інформації про процеси надання адміністративних послуг. Недостатня обізнаність суб'єктів підприємницької діяльності про існуючі спрощені процедури або зміни в законодавстві призводить до їхнього звернення до традиційних бюрократичних методів отримання послуг, навіть коли існують спрощені альтернативи. Це знижує ефективність впроваджених реформ та підриває довіру до державних інститутів. Перспективи вдосконалення адміністративно-правових механізмів спрощення полягають у подальшій цифровізації та стандартизації процесів надання адміністративних послуг. Розвиток електронного урядування має стати пріоритетом у державній політиці, що дозволить зменшити кількість фізичних контактів, скоротити тривалість процедур та підвищити рівень прозорості. Для цього необхідно створювати єдині цифрові платформи, що забезпечуватимуть доступ до всіх адміністративних послуг у межах одного ресурсу, а також забезпечити їхній постійний моніторинг і вдосконалення. Окрім цього, вдосконалення механізмів спрощення потребує активної співпраці з бізнес-спільнотою та громадськими організаціями для виявлення проблем і коригування регуляторних практик відповідно до потреб підприємців. Діалог між державою та підприємцями може допомогти у формуванні більш гнучких і адаптованих до сучасних реалій механізмів надання послуг, що сприятиме підвищенню ефективності їх реалізації.

Ми вважаємо, що для успішного вирішення проблем, пов'язаних із реалізацією адміністративно-правових механізмів спрощення, необхідний комплексний підхід, який включає як удосконалення законодавчої бази, так і розвиток технічної інфраструктури та підвищення рівня обізнаності підприємців про можливості, які надають сучасні механізми надання адміністративних послуг.

Отже, спрощення процедур надання адміністративних послуг для суб'єктів підприємницької діяльності є важливою складовою сучасної адміністративно-правової політики. Електронізація процесів, дерегуляція та вдосконалення правового регулювання є ключовими механізмами, які дозволяють зробити ці послуги більш доступними та ефективними. Проте на шляху до повного впровадження цих механізмів виникають проблеми, пов'язані з технічними бар'єрами, недосконалістю законодавства та відсутністю належної координації реформ. Перспективи розвитку полягають у подальшій цифровізації адміністративних процесів, підвищенні якості правового регулювання та створенні єдиного підходу до надання послуг на всіх рівнях.